

SLOVENE

== Cene inseratov: ==
 Enostopne petlinke vrsta mali
 oglasi po K 4 — in K 6 —,
 veliki oglasi nad 45 mm vi-
 šine po K 8 —, posilna itd.
 po K 12 —.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredni
 ponedeljka in dneva po praz-
 niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: šestnik KSL.

Postnina plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštnih hran, ljubljanske št. 650 za zaračunsko in št. 349 za oglaševanje, strošek 30.000, naročnik 7563, prejemke in dopoln. 24.192

dosegel popoln sporazumi zastopnikov male entente in Poljske o skupnem nastopu na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi. Sklenilo se je, da se dne 5. marca sestane v Belgradu konferenca strokovnjakov Rumunije, Jugoslavije in Češkoslovaške in da bo mala ententa nastopila v Genovi kot enoten blok.

Prvi podpredsednik bivše vlade Narodnega Veća dr. Pavelić, ki je za časa odsotnosti dr. Korošca v Genevi, nekaj časa Veće faktično vodil, je podal napram znanimu žurnalistu Matošiću sledeče izjave, ki jih objavlja »Radikal« (po smislu):

Tako Pribičević kakor takratni šef policije dr. Andjelinović, Budisavljević i. dr. so bili proti Radiću in so delali na to, da Radić ne pride v Narodno Veče, dočim je dr. Pavelić bil za to, da se Radića sprejme tudi v vlado. Ni res, kar trdi zdaj dr. Andjelinović v »Rječi«, da je Pribičević na seji Narodnega Veča, ko je množica zahtevala, da se ji Radić izroči, rešil Radićevo glavo. Nasprotno, dr. Pavelić ostane pri tem, da je baš Pribičević insceniral takratni nastop množice proti Radiću in da je Radića rešil smrti on, dr. Pavelić.

Dr. Pavelić trdi dalje, da se je on zavzel za to, da Narodno Veće pošlje Radića za poslanika narodne vlade v Varšavo, da se na eni strani umakne Pribičeviću, na drugi pa, da ne bi revoltiral kmetkega naroda. Radić je na to resigniral, ko je videl, da se stvar zavlačuje. Namera poslati Radića za poslanika v Varšavo je dokaz za to, da se je Narodno Veće smatralo za predstavništvo suverene jugoslovanske države Slovencev, Hrvatov in Srbov na teritoriju monarhije. To se vidi tudi iz adrese na kralja Aleksandra.

Kar se tiče Pribičeviča, izjavlja dr. Pavelič, da je on že izpočetka bil proti neodvisni državi Slovencev, Hrvatov in Srbov, da je bil za takojšnjo spojitve s kraljevino Srbijo in da je večkrat Paveliču dejal, da ga je on (Pavelič) zapeljal, da je pristal na neodvisno državo, predstavljeno po Narodnem Veču. — O Pribičeviču osebnostno pravi dr. Pavelič, da je sicer zelo inteligenten, da pa ne pozna meja med dovoljenim in nedovoljenim in da ne izbira sredstev, če gre za to, da se nasprotnik uniči.

Kar se tiče zvez med Hercigonjo in Pribičevićem, pravi dr. Pavelić, da je Pribičević Hercigonjo, Dojčića in Cesarca poslal iz Belgrada k Narodnemu Veću v Zagreb, da se jim vsakemu izplača 45.000 K kot odškodnina za muke, ki so jih bili svojčas prestali v ječi kot atentatorji na bana Škerleca. Narodno Veće tej prošnji, ki je bila pisana v diktatorskem tonu, ni ugodilo; dr. Pavelić je bil proti temu tudi zato, ker so bili ti trije ljudje že takrat komunisti. Pribičević je njihovo mišljenje moral poznati. Pozneje so ti trije ljudje začeli agitacijo proti Radiću, kar je moralo po dr. Paveličevem mnenju izhajati od Pribičevića. Dr. Pavelić obžaluje, da Narodno Veće ni sprejelo njegovega predloga, da se Pribičević odpošlje za poslanika v Budimpešto, da bi se bili iznebili njegovega škodljivega delovanja.

Dalje je izjavil dr. Pavelić, da so Srbi ob priliki odposlanstva Narodnega Veća v Beogradu novembra in decembra meseca 1918 bili za federacijo; posebno Ljuba Jovanović in dr. Voja Veljković sta se za to zavzemala. Srbi so takrat Slovence in Hrvate rabili z ozirom na mednarodni položaj.

Da je došlo do vidovdanske ustave, si dr. Pavelić tolmači tako, da so Srbi izgubili vsako uvaževanje do prečanov, ki so vsled suženjske mentalitete, podedovane od avstrijskega režima, sebe pred Srbi ponizovali. Pokojni Drašković je dr. Paveliću dejal, da naj Bog čuva našo državo pred centralizmom. Kljub temu je sam podpiral centralizem. Nato je dr. Pavelić razvijal svoje misli o uredbi naše države, ki naj se sporazume direktno z Rusijo in Bolgarijo, da dobi izhod na egejsko, črno in jadransko morje.

Te dni so se vršile v Bukarešti svečanosti ob priliki oficijelne zaroke kralja Aleksandra z romunsko kraljico Marijo. Ob tej priliki so se vršili tudi važni politični pogovori, katerih so se udeležili tudi zastopniki Čehoslovaške in Poljske. Svečana poroka pa je določena začetkom junija.

Razgovori, ki so se ob tej priliki v Bukarešti vršili in tvorili politično ozadje zaroke, so prvi večji in zares upapolni dogodek v zunanji politiki naše države. Dejstvo, da se jih udeležuje najbolj aktivno Čehoslovaška, so perok, da nas zveza z Rumunijo ne bo zapletla v kakšne konflikte z Rusijo, marveč da bo hasprotno

POSL. BRODAR ZA ENAKOPRAVNOST V VOJSKI. — SAMOSTOJNI BRANIJO
VOJNO UPRAVO

Beograd, 23. febr. (Izv.) Na današnji dopoldanski seji narodne skupščine je govoril poslanec Brodar. Ostro je kritiziral vojno upravo in neznosne razmere, v katerih morajo živeti vojaki, posebno katoličani Slovenci in Hrvati. Na ugovore je govornik izjavil, da ima ljudstvo, ki državi ne plačuje samo davkov v denarjih, ampak ji daje tudi svoje sinove, pravico zahtevati od svojih poslancev, da ostro kritizirajo tako postopanje vojne uprave. V našo armado je zašel duh, ki ima zelo nevarne metode. Vojni minister je z odlokom od 1. sept. 1921 prepovedal vojakom-Orlom vsako občevanje z njihovo organizacijo, dočim imajo Sokoli v tem oziru po-

polno svobodo. Govornik je navajal konkretne slučaje okrutnega postopanja z vojniki. Izjavil je, da bo proti takim razmeram v vojski odločno nastopal in branil naše vojake. Ako hočete, da bo naša vojska dobila simpatije pri ljudstvu in vojakih, potem mora vojna uprava postopati čisto drugače. Končno je posl. Brodar izjavil, da za dvanaestine nikakor ne more glasovati.

Med Brodarjevim govorom so neprestano delali medklice samostojneža Mrmolja in Majcen ter poslanca Kobasica in Valerijan Pribičević. Posebno glasen je bil Mrmolja, ki je trdil, da je vse laž, kar govori poslanec Brodar.

OSTRA KRITIKA POSLANCA ŠKOLJA.

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Na popoldanski seji skupščine je govoril poslanec Škulj. Kritiziral je vlado, ki se skoro nič ne briga za zdravstvene razmere v državi, tako da je zdravstvena politika pred katastrofo. Niti v humanitarnih zadevah se vlada ne more otresti strankarstva. Tako plačuje za bolniško postelj na Hrvaškem 1200, v Sloveniji 2000, v Srbiji pa 6000 Din na leto. Usmiljene sestre v Ljubljani ne morejo za svoje bolnice dobiti ni-

Praga, 23. februarja. (Izv.) »Československa Republika« v današnjem uvodniku izraža obžalovanje, da je moral dr. Beneš spremeniti svoj program in ne obišče Rim. Njegov obisk v Rimu bi prav gotovo izpodbil v italijanskem časopisju razširjene vesti, da namerava mala antanta na genovski konferenci nastopiti proti Italiji. Dr. Beneš mora vsled nujnih poslov, ki ga kličejo v domovino, odpotovati iz Pariza direktno v Prago. Vsled tega odpade tudi ljubljanska konferenca.

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Danes je bila razglašena obsodba v procesu proti atentatorjem na kralja. Na smrt je obsojen Stejčić. Na 20 let ječe v lahkih okovih Csaki, na 4 leta Nikolić. Vsi bivši komunistični poslanci, ki so bili člani izvršilnega odbora, so obsojeni vsak na 2 leti ječe. Ostali obtoženci so oproščeni.

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Finančni odbor je danes nadaljeval razpravo o moratoriju. V imenu Jugoslovanskega kluba je govoril dr. Dulibić, ki je polemiziral z izvajanjem finančnega ministra dr. Kumanudija in drugih govornikov, ki so se izjavili za moratorij. Poudarjal je, da so za moratorij samo nekateri belgrajski trgovci, vsi ostali trgovci po celi državi so pa proti moratoriju, ker vedo, da bi bil pogubenošen za našo valuto. Za prvi obrok plačila v no-

vembru bi morala uprava fondov preskribeti za 100 milijonov francoskih frankov tujih valut. To bi na vsak način tuje valute podražilo, naš dinar bi pa še bolj padel. Govornik je zahteval, naj se k razpravi pokličejo zastopniki trgovinskega ministristva, Narodne banke in trgovskih zbornic v Zagrebu in Ljubljani.

KONFERENCA MALE ENTENTE V BEL-GRADU.

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Tekom konference med rumunskim ministrskim predsednikom Bratianom in jugoslovanskima ministroma Pašićem in dr. Ninčićem, ki so bile povodom zaroke kralja Aleksandra v Bukarešti, se je določilo, da se dne 5. marca sestanejo v Belgradu ministrski predsedniki Čehoslovaške, Jugoslavije, Rumunske in Poljske. Na tem sestanku se bodo v podrobnostih razčistila razna gospodarska in politična vprašanja in preciziralo stališče male entente, ki naj ga zastopa na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi. Dosegel se je tudi sporazum v tem, da se od vrhovnega sveta v Parizu zahteva, da ta svet v bodoče ne bo več sklepal o vprašanjih, ki se tičejo male entente, dokler te države ne povedo svojega mišljenja.

RAZPRAVE V BUKAREŠTI.

Praga, 23. febr. (Izv.) Českoslovaški tiskovni urad javlja iz Bukarešte: Listi poročajo, da so dva dni trajale konference važnega političnega značaja med zastopniki Rumunije, Jugoslavije, Českoslovaske in Poljske. Kakor javlja poluradni liberalni list »Izbanda«, so je na teh konferencah

O kakem socialnem smislu sedanje vlade sploh ne moremo razpravljati, ker ga nima. Imamo sicer še ministrstvo za socialno pilitiko, toda odkar opravljajo ta resor zastopniki velekapitala, demokracije opazujemo v njem samo eno tendenco, ki naj se stopnjema bliža svojemu cilju: Socialne naloge države naj se prepustijo privatni iniciativi. Kaj naj rečemo potem šele o drugih ministrstvih ako jih presojamo s socialnega vidika! Če še ozremo samo na ministrstvo ver, zastane v grlu vsaka druga beseda razen besede: Skandal! Zdi se, da eksistira to ministrstvo samo radi tega, ker dotira državno, pravoslavno cerkev, oddelek za katoliško cerkev je tam menda samo še za parado, radi lepšega, da se svetu izbrijejo oči. Za katoliško cerkev in katoliško duhovščino se tam deli samo še miloščina in takšna, za kakšno bi se v teh časih draginje vsak berač zahvalil. 800 kron mesečne plače katoliškemu duhovniku. Predlogi, ki so šli na ministrstvo ver za katoliško duhovščino, sploh niso prišli de referenta za katoliško cerkev, ampak so obležali v miznici pravoslavnega referenta. Ste-li že slišali, da je bil kdaj dotični uradnik poklican na odgovor? Tega ne boste doživeli.

Izrecno pa povdarjamo, da naše pikre, pa povsem opravičene besede niso niti najmanje naperjene zoper pravoslavno cerkev ali njeno duhovščino, nego samo in edino zoper socialno krivičnost, ki jo je v tem ministrstvu, in dvojno mero, s katero se v njem delijo pravice.

V proračunu ministrstva ver za leto 1922. vidimo, da je za pravoslavno cerkev v celi državi določenih 189,807.760 kron, za katoliško cerkev pa 68,343.129 kron. Ne bomo raziskovali, ali svota, namenjena za pravoslavno cerkev odgovarja dejanskim potrebam in razmeram ali ne. Vemo pač to, da se pravoslavna duhovščina pritožuje, da s plačili ne more izhajati, dasi so plače pravoslavne duhovščine neprimerno višje kakor plače katoliške duhovščine neglede na to, da so pravoslavni duhovniki oženjeni in potrebujejo vsled tega večje draginskijske doklade.

Poslanec Pušenjak je v sekciji finančnega odbora 18. t. m. opozarjal na zapostavljanje katoliške cerkve in na slab gnetni položaj katoliške duhovščine in katoliških prosvetnih zavodov. Zahteval je, naj se od vseh proračunjenih svot za verske svrhe nakaže 47 % za pravosl., 39 % pa za latoliško cerkev. Načelnik katoliškega oddelka v ministrstvu ver je pri tej priliki izjavil, da mu je minister ver naročil, da mora ves proračun predelati v zmislu zahtev predstavnikov katoliške cerkve. Površen čitatelj si bo mislil: Vendar enkrat! In vendar je stvar treba presoditi malo drugače. Namesto, da bi zahtevalo ministrstvo ver od finančnega ministrstva kredit v iznosu, kolikor je potreben za izenačenje plač pravoslavne in katoliške duhovščine, bo »predelalo samo proračun«, da bode pravoslavna duhovščina dobila povod zabavljati, da se je oškodovala na račun katoliške duhovščine, ako morda ne bo pametnejša od ministrstva ver. Na ta način se samo na umeten način dela združbo med konfesijami. Kar je bilo v ministrstvu ver v oddelku za pravoslavlje korupcije, naj se odstrani, sicer pa se za katoliško cerkev postavijo sorazmerno postavke, ne da bi bil kdo pri tem oškodovan.

Naravnost sramotno je, kako ravna država s katoliško duhovščino. Vlada se pač zaveda, da ima katoliška duhovščina dolžnosti do države, toda korelativnega pojma o pravicah duhovščine, oziroma dolžnosti države do katoliške duhovščine še ni bilo opaziti. Pač slišimo dan na dan, kako da se katoliška duhovščina denuncira, da je protidržavna, protidinastična in bogsgigavedi kaj še vse, dasi se vsa ta naltolcevanja izkazujejo kot popolnoma neopravičena. Mi pa pravimo: Ne odobravali bi, ako bi bila kat. duhovščina zares protidržavna, toda čudili ne bi se prav nič. Postopanje, kakor ga kaže vlada napram katoliški duhovščini, pač ni državnozgojno in ni sredstvo, ki bi moglo vlivati v srca

Joško Čopić:

Vprašanje bližnjega vzhoda.

IV.

Armensko stališče.

Delegacija armenske republike se je izjavila tako-le: Armenija, ki je izgubila tekom svetovne vojne milijon ljudi na žrtvah za zavezniško stvar, zahteva vresničitev slovesnih obljub, ki so ji bile storjene, in spoštovanje mednarodnih aktov, ki so jo priznali kot svobodno in moderno državo.

To priznanje ni v nikakem stiku z ratifikacijo ali neratifikacijo pogodb v Šèvres. V členu 88. te pogodbe res priznava Turčija, kakor so že storile zavezniške države, Armenijo kot svobodno in neodvisno državo. Ta izjava, identična oni v členu 98. iste pogodbe glede Hledžas-a in onim v členih 81. in 87. versajske pogodbe glede Čehoslovaške in Poljske, dokazuje jasno, da je bila Armenija priznana pri zavezniških pred mirom v Šèvres, ki je bil podpisan 10. avgusta 1920. Že v mirovnem projektu, izročenem Turkom 11. maja 1920 se imenuje Armenija med zavezniški in kot taka je bila tudi povabljena k podpisovanju miru. Armenija se more sklicevati tudi na separatno pogodbo, sklenjeno 10. avg. 1920, z Italijo, Francijo, Britanijo in Japonsko, ki se začneja: »Vpoštevajoč, da so glavne države priznale Armenijo kot suvereno državo« etc.

Zahteve armenskega naroda so sledeče:

1. Vzpostavitev armenske države na podlagi sevrške pogodbe z mejami, ki jih je določil predsednik Združenih držav, ki je bil izbran za razsodnika po veselih in bil že vnaprej priznan po turških zastopnikih. Armenija se ne bi protivila korekturi meja, v vsakem slučaju pa zahteva dohod na morje;

2. Takojšnja evakuacija teh tako omejenih krajev;

3. Okupacija teh krajev po mednarodni žandarmeriji z zavezniškimi častniki;

4. Finančna pomoč v obliki reparacij ali mednarodnega posojila;

5. Izročiti varstvo Armenije za gotovo dobo kakih držav Zveze narodov;

6. Spoštovanje klavzul pogodbe v Šèvres glede čuvarja krščanskih manjšin v Turčiji;

7. Osigurati Ciliciji poseben režim pod zavezniško kontrolo ali pa dati zadostne garancije, da se smejo vrniti na svoje domove tisoči Armencev in Grčkov, ki so odšli iz domovine z umikom francoskih čet.

Kljub pokoljem in žrtvam vojne, je številno Armencev zadostno, da obljudijo vilajete, opustošene po Turkih.

Transkavkaska Armenija šteje 1.400.000 stalno naseljenih in 350.000 pribeglih Armencev. Ostanke armenskega naroda, ki ostajajo v Turčiji v Sivas, Kajsarija, Harput, Malatija, Arabkir, v gorah Dersima, štejejo 100.000. Sirija in Cilicija štejeta 150.000, Konstantinopol 150.000, obe Ameriki 150.000, Grčija in Bal-kan 60.000, Smirna in okolica 45.000, Egipt 30.000.

Popolnoma gotovo je, da bi pridobila Armenija v prvem letu svojega obstoja 4 do 500.000 beguncev. To bi zadostovalo, da bi dobila armenska provinca popoln armensko obilje.

Treba poudariti, da ni štela Grčija več kot 400.000 prebivalcev ob priliki svoje osvoboditve.

Nekaj misli k načrtu ljudskošolskega zakona.

Pravice učiteljstva.

Učiteljstvo imej pravice državnega uradništva. Stalni učitelj se ne more premestiti in ne odpustiti iz državne službe brez dokazane krivde, ki jo je treba vselej prej ugotoviti po nepristranskih sodiščih. Tudi za vsako drugo kazneni velja načelo,

da se ne more izreči prej, dokler se obtoženemu ni dala prilika zaslišanja in zagovora. Plačo dobiva učiteljstvo od države pod enakimi pogoji, kakor državno uradništvo. Plača učiteljev in učiteljic bodi enaka. Vsled tega pa ne sme biti za učitelje nobenih izjem, da bi bile oproščene poučevanja dečkov ali kaj sličnega. Po Radojevičevem načrtu naj doseže učitelj že pri 21. službenem letu najvišjo plačo. Pozdravljamo to misel, ako bo tega deležno tudi državno uradništvo. Kakšne posebne izjeme zase pa odklanjamo, le za eno učiteljstvo, ki služi v zapuščenih, od prometnih zvez oddaljenih krajih, čenrav v rojstnih, zahtevamo posebne krajevne doklade, ki pa jih ne odmerja minister, ampak pokrajinska šolska oblast. Tudi ne ugovarjamo načelu, da more učitelj po 32. službenem letu s polno pokojnino v pokoj. Radi bolezenskih dopustov naj veljajo načela, ki so sedaj v veljavi v Sloveniji: za 1 mesec dopusta zadostuj en uradni zdravnik; za več mesecev dva zdravnik in višja šolska oblast. Za porodne dopuste 8 tednov brez zdravniških spričeval; zadostuje naj le obvestilo šolskega voditelja. Učitelje, ki jih spoznajo zdravniki za nesposobne za šolsko službo, vzame država v drugo, njim primerno službo. Premestitve stalnega učiteljstva iz enega v drugi kraj se naj vrše samo na lastno prošnjo in pa kazensko. Premeščanja iz službenih ozirnov odklanjamo, ker se s tem lahko gode krivice, zlasti, če se zakonito ne uredi vzrokov za taka premeščanja. V zadevi stanovanj moremo Radojevičev nasvet le tedaj pozdravljati, ako prevzame skrb za učitelje stanovanja država, ne pa občina. Bože mili, kakšna bodo učiteljska stanovanja, če bi nam jih odkazovale občine! Tudi greli se ne bomo, če bi nam občine skrbale za drva. Vsaj v sedanji dneh zapirajo celo šole, ker občine ne poskrbijo drva niti za šolska poslopja. Dan aj nam in to ne občina, ampak država, posebne aktivitetne doklade, kakor jih je uživalo uradništvo v bivši Avstriji in si bomo preskrbeli stanovanja in drva sami, da ne bo nobenih očitanih in prerekanj. Nismo pa proti temu, da imajo učitelji stanovanja, zlasti za voditelje šol je nujno potrebno stanovanje v šolskem posloplju.

Lepa je sicer misel, da naj se ob zidanju nove šole v isti napravi po toliko stanovanj, za koliko razredov se šola zida. Kjer zidajo manjrazredne šole, bi to še šlo. Kako bi pa to bilo tam, kjer imajo po 10, 15 in več razredov. Poznam kraj, kjer služi na osemrazredni osnovni šoli 28 svetnih učnih oseb. Vsem naj bi občina po Radojevičevem predlogu napravila stanovanja in vsem tudi preskrbela po 15 m² drv. Le svinčnik v roko in napravite si račun! Številke odpirajo razum!

POSLANEC SUŠNIK ZA PRAVIČNO RAZDELITEV DIJAŠKIH ŠTIPENDIJ.

Belgrad, 23. februarja. (Izvirno) Poslanec Sušnik je posredoval v ministru prosvete radi neenakega razdeljevanja štipendij dijakom. Po naredbi od 9. t. m. dobivajo dijaki v Belgradu po 300, v Zagrebu po 200, v Ljubljani po 100 dinarjev na mesec. Zahteval je, da se razdeljevanje štipendij prepusti dijaškim organizacijam ali pa posameznim univerzam.

ZEMLJORADNIKI ZA SPORAZUM VSEH TREH PLEMEN.

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Snoči je imel glavni izvrševalni odbor zemljoradniške stranke sejo, na kateri je razpravljalo o hrvaškem vprašanju. Zaradi informacij o položaju v tej pokrajini je seji prisostvovalo zelo mnogo članov izvrševalnega odbora in zemljoradniških poslancev. Pri razpravi o stanju na Hrvaškem sta govorila tudi urednika zagrebške »Slobodne Tribune« Milan Marjanović in Rudolf Giunio, ki

sta tudi prišla na ta sestanek. Izvrševalni odbor je dal izraza svojemu mišljenju, da je treba glede tega vprašanja iskati sporazuma med vsemi tremi deli naroda.

MUSLIMANI IN UPRAVNA RAZDELITEV DRŽAVE.

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Včeraj se je muslimanski klub bavil z zakonskim načrtom o upravnih razdelitvi države. Debatna je bila ponekod zelo burna, tako da ni moglo priti do nobenih pozitivnih sklepov. Večina muslimanskega kluba je izjavila, da se mora Bosna in Hercegovina razdeliti na tri oblasti, dočim je odbor sklenil baš včeraj, da se razdeli na štiri oblasti.

RAZPRAVA O MORATORIJU.

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Finančni odbor je danes razpravljalo o zakonskem načrtu glede odgoditve plačevanja dolgov v inozemstvu. O tem predmetu se je razvila obširna in živahna razprava, katere se je udeležilo več govornikov vseh strank. Finančni minister dr. Kumanudi se je dotaknil opazk poedinih govornikov in priporočal, da se ta zakonski predlog sprejme. V debato je posegel poslanec Vladimir Pušenjak (Jugoslovanski klub), ki je dejal, da sta trgovski zbornici v Ljubljani in Zagrebu vložili protest proti temu zakonskemu načrtu, ker bi udeležitev tega zakona več škodovala kot koristila. Govornik se ne strinja s tem, da se ta zakonski predlog sprejme in da naj se prej zaslišijo ministri za trgovino in industrijo in trgovski krogi v državi. — Govorilo je še več poslancev, nakar je bila debata zaključena.

DEMETROVIČ VZTRAJA NA DEMISIJI

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Za danes popoldne je sklicana seja demokratskega kluba, na kateri se bo zavzelo definitivno stališče glede ostavke pokrajinskega namestnika za Hrvatsko in Slavonijo Jurija Demetroviča. Računati je s tem, da se bo klub postavil na stališče, da ostavke ne sprejme, dasi je namestnik Demetrovič odločno izjavil, da se kot namestnik noče in tudi ne more vrniti v Zagreb, dokler ne bodo sprejete njegove zahteve glede izplačila povišanih draginskih doklad javnim nameščencem na Hrvatskem in Slavoniji ter glede zvišanja dvanajstin za marec in april, v kolikor se tiče njegovega področja.

ALIJAGIĆ NE BO POMILOŠČEN.

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Minister za pravosodje je na včerajšnji seji ministrskega sveta predlagal, naj se pomilosti na smrt obojeni atentator na bivšega ministra Milorada Draškovića, Elijo Alijagića, ker vrši ministrski svet po ustavi vladarske pravice za čas odsotnosti kralja iz države. Ministrski svet je odklonil prošnjo za pomiloščenje Alijagića.

VLADNA KRIZA V ITALIJI

Orlandu poverjena sestava vlade. — Tittoni zunanji minister?

Rim, 23. febr. (Izv.) Kralj je poveril s sestavo nove vlade Orlanda, ki je mandat sprejel. Obdržati pa namerava samo predsedstvo, dočim bi prevzel ministristvo za zunanje zadeve Tittoni.

SPORAZUM MED ANGLIJO IN FRANCIJO.

Pariz, 23. februarja. (Izvirno) Philippe Millet piše v listu »Petit Parisien« k razgovoru, ki ga bosta imela Lloyd George in Poincare, da sta se obe državi sporazumeli o nastopnih točkah: Mednarodna gospodarska konferenca v Genovi se za nekaj tednov odgodi. Udeležba ruskega odposlanstva ne vsebuje službenega priznanja sovjetske vlade. Tudi če se sovjetska vlada ne prizna, se sklene z Rusijo gospodarski dogovor, da se morejo vzpostaviti trgovski odnosi. V Cannesu sklenjeni pogoj,

naj se države, ki se omenjene konference udeležijo, vzdržijo vsakršnega medsebojnega napada, je bil izdan v obliki resolucije, ni ga pa smatrati za predmet formalne konvencije.

London, 23. febr. (Izv.) Ministrski predsednik Lloyd George odpotuje v soboto zjutraj na Francosko, kjer se sestane s predsednikom francoske vlade Poincarejem v Boulogneu ali Calaisu. V London se povrne še isti večer.

ANGLEŠKA MODRA KNJIGA.

London, 23. februarja. (Izv.) V spodnji zbornici je na neko interpelacijo odgovoril Chamberlain, da bo angleška vlada izdala v najkrajšem času modro knjigo o delovanju mirovne konference.

NOVO MEZDNO GIBANJE NA ANGLEŠKEM.

London, 23. februarja. (Izv.) V kovinarski in mornariški industriji je prišlo do resnega konflikta med podjetniki in delavci, ki grozi, da stopi pol milijona delavcev v mezdnno gibanje. Konflikt je nastal radi vprašanja čezurnega dela. Podjetniki so izdali komunike, v katerem grozijo, da bodo tovarne prenehale 1. marca z obratovanjem, če delavci ne popuste.

TAJNA POGOBD MED POLJSKO IN BOLGARIJO?

London, 23. februarja. (Izv.) Dopolniški »Daily Herald« poroča iz Varšave, da obstoja med Poljsko in Bolgarijo tajna pogodba, ki je naperjena proti Čehoslovaški. V čeških diplomatičnih krogih se misli, da gre tu za neko zastarelo pogodbo, ki je kolikor se tiče Čehoslovaške brezpomembna, ker so se po tem času razmere med Poljsko in Češko toliko zboljšale, da se bo kmalu sklenila tudi pogodba, kar najbolj dokazuje tudi vabilo Poljske na konferenco male antante.

ČESKA TRGOVINSKA BILANCA.

Praga, 23. febr. (Izv.) Čehoslovaška trgovinska bilanca za leto 1921 je aktivna za preko 4.185 milijonov čehoslovaških kron.

IZGREDI NA IRSKEM.

Pariz, 23. febr. (Izv.) V sredo je v Belfastu prišlo zopet do streljanja, pri čemer so bile tri osebe ubite.

RAZMEJITEV Z MAŽARSKO.

Belgrad, 23. febr. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o razmejitvi med Mažarsko in Jugoslavijo. Prečitano je bilo tudi poročilo naše vlade o delu razmejne komisije, kateri je treba dati potrebne navodile.

NADZOROVANJE VERSKEGA POUKA V AVSTRIJI.

Dunaj, 23. februarja. (Izv.) Na današnji seji parlamenta je bil glede nadzovanja šolskega pouka sklenjen sporazum v tem smislu, da nadzorujejo verski pouk poleg uradnih organov tudi zastopniki posameznih veroizpovedi.

OBNOVA GOSPODARSKIH ODNOSAJEV Z RUSIJO.

Moskva, 23. februarja. (Izvirno) Ljudsko poverjeništvu za finance nadaljuje proučevanje ponudb inozemskih kapitalistov glede obnove gospodarskih odnosov. Te dni so prispeli v Moskvo zastopniki francoskega kapitalizma, da se razgovore z ljudskim poverjeništvom za finance o različnih vprašanjih bančne in trgovske politike.

GRŠKA NE DOBI POSOJILA.

London, 23. februarja. (Izvirno) Kakor poroča »Morning Post«, je londonska skupina, ki vodi pogajanja glede posojila petnajst milijonov funtov šterlingov, ki se ima dovoliti Grški, umaknila svoj predlog, ker ameriška vlada ni dala potrebnega odobrenja.

Pismo s Kitajskega.

Ali se jih še kdo spominja — »Pisem s Kitajskega«, — ki jih je pred leti, pred vojsko objavljala v teh predalih neki Veselko Kovač. Dolgo je že tega, človeku se zdi cela doba! Saj se je v tem času, odkar se prenehala ta pisma, zgodilo toliko, kakor poprej v celi dolgi dobi ne. Gotovo v tem času, ko so se dogajali svetovni dogodki prve vrste, ko se je podirali prestoli starodavnih dinastij, nihče ni pogrešal teh pisem: Kitajci so nam bili deveta briga. V vojski, v svetovni vojski, ki so se mogoče države uničevale med seboj, Kitajci skoro niso prišli v poštev; pa so bili tudi tako pametni, da se niso vsiljevali, četudi so po številu prvi narod na svetu. A danes je drugače. Nastopajo zavestno in nosijo glavo neustrašeno po koncu. To se vidi posebno sedaj v Washingtonu, kjer so zbrani zastopniki najmočnejših držav in se posvetujejo o razorožitvi in drugih važnih zadevah. Kitajsko zastopstvo zahteva, da se jim vrnejo vsi po tujih državah zasedeni kosi njih zemlje. Japonci da jim vrnejo Port Arthur in Dalni, potem Tsingtau z zaledjem; Angleži naj se umaknejo iz Weihaiweijsa, Francozi pa iz Kwangčoua. In kak je odgovor na te odločne zahteve? Morda zaničevalen posmeh? Nikakor. Vsi so priprav-

ljeni dati Kitajski nazaj, kar so si po sili polastili: seveda za gotove trgovinske predprave. Pred vojsko na kaj takega še misliti ni bilo. Od kod ta prijazna popustljivost?

Za beračev prijateljstvo se nihče ne poteguje. A Kitajska je bogata; gotovo ena najbogatejših držav na svetu. Seveda vlada, kitajska vlada je rečna kot cerkvena miš. Živi, životari od samih borih majhnih posojil. Večje svote in na daljši obrok ji neče nihče posoditi. Ko se najde mož in postavi trdno zmogočo vlado na krmilo, pa bo vse drugače. Taki vladi, ki bi ji ljudstvo zaupalo, bi nikakor ne bilo težavno najeti potrebno posojilo doma. Bogatašev je dovolj in priprosti narod bi tudi spravil lepe vsote skupaj. Naravna bogastva Kitajske pa so ogromna, takorekoč še nedotaknjena. Blagor državi, ki bo znanprej v prijateljskih trgovskih odnosih s Kitajsko. Tega se zavedajo vsi narodi, zlasti Japonci in Francozi, najbližnji sosedji Kitajski. Da ne dosežejo s silo, z grda pri Kitajcih nič, ampak imajo še pri tem ogromno škodo, to so izkusili Japonci lansko leto dovolj. Kitajski bojkot proti Japoncem je bil za te skoro uničevalen. In ta bojkot so Kitajci solidarno uprizarili edino le radi Santunga in Tsingtaua.

Iz Amerike na Kitajsko sem se vozil z japonsko ladjo. V prvem razredu je bilo nas samo 14 potnikov: sami Japonci, razen enega angleškega inženirja in mene Evropejca. Bili so to sami trgovci ali višji uradniki. Celih 14 dni od Seattle-a do Jokohama sem imel dovolj prilike občevati z njimi in spoznati njih mišljenje glede na Kitajce. Vsi so bili trdnega prepričanja, da se mora Tsingtau in Santung Kitajcem vrniti, kajti dokler se to ne zgodi, bodo imeli vedno Damoklejev meč kitajskega bojkota nad svojo glavo. Da je to nazaranje čisto pravilno in popolnoma pametno, sem se prepričal kmalu potem, ko sem stopil na kitajska tla. V Hengdžou, večjem mestu province Hunan, globoko v osrčju Kitajske, sem videl impozantno demonstracijo proti Japonci: udeležilo se je te prireditve dijaštvo vseh učnih zavodov v mestu. Udeležencev je bilo gotovo tri tisoč; še dijakinj je bilo več stotin. Vsi v uniformah. Tiho, a ponosno so korakali po dva in dva po cesti. Nosili so napise: »Proč z japonskim blagom!« »Nazaj Santung!« »Nobeno zrno riža Japoncem!« Več nego petdeset je bilo teh napisov. Demonstracija je bila na obletnico, ko se je lansko leto napovedal bojkot.

Izprevideli so torej tudi Japonci, da s

silo pri Kitajcih nič ne opravijo, da sila rodi le protisilo, ki je tem hujša in nevarnejša, čim večji je narod, ki trpi silo in krivico.

Evropske države in tudi Japonska so se vsled vojske pogreznile v neizmerne dolgove. Kitajski, ki je bila pred vojsko v primeri z drugimi državami tudi precej zadolžena, svetovna vojska ni naprtila posebnih dolgov. Zato pa ona lahko diha in samozavestno nastopa: ona ni več beračica med kraljicami! Prej prezirani se sedaj vse dobriki in prilizuje...

Zatorej morebiti ne bo odveč, ako »Slovenec« znanprej zopet objavi tuintam kako pismo s Kitajskega in pokaže svojim mnogobrojnimi čitateljem, kako živi in napreduje največji in najstarejši kulturni narod na svetu!

Zadnji dan leta! Predno prestopim prag novega, zakličem vsem svojim prijateljem in misijonskim dobrotnikom prav iz srca: Prijatelj, dobrotnik! Bog Ti daj obilo sreče in blagoslova v novem letu 1922!!

O. Veselko Kovač,
apostolski misijonar na Kitajskem.

KONEC UPORA NA PORTUGALSKEM.

Pariz, 23. februarja. (Izvirno) Po poročilu iz Lizbone je bila kriza končana brez prelivanja krvi. Republikanske garde so bile razorožene. Po poročilu, ki ga prinaša »Temps« iz Madrida, je čuti ob špansko-portugalski meji streljanje iz pušk. »Echo de Paris« javlja iz Madrida, da je po vsej Portugalski izbruhnila splošna vstaja. Uporniško gibanje vodi Cunthaleal. Proti Lizboni in bilo odposlano angleško brodovje.

Politične novice.

+ Dr. Benešova akcija. Napram dopisniku »Observer« se je dr. Beneš izjavil v tem smislu, da je Čehoslovaška najboljši posrednik med zapadnimi velesilami in Rusijo, ker živi v slednji v najboljših odnosih in z njo že eno leto trguje. Bila bi pa taktična napaka, če bi se Francija in Anglija ne sporazumeli, preden se otvori genovska konferenca. — Napram dopisniku »Times« je dr. Beneš izjavil, da bo genovska konferenca zgolj etapa na poti gospodarske obnove sveta in da ni od nje pričakovati od začetka prevelikih uspehov. — Zaradi vladne krize v Italiji se dr. Beneš povrne iz Pariza naravnost v Prago, vsled česar odpade tako poset v Rimu kakor tudi ljubljanski sestanek, pač pa se vrši pozneje konferenca strokovnjakov male entente v Belgradu. Italija je zaenkrat popolnoma izolirana. — Konferenca v Genovi se zdaj na vsak način odgodi. — Veliko bolj važna je izjava dr. Beneša v »Journalu«, da je Anglija sprejela sledeči predlog dr. Benešev: Sovjetska vlada se juridično za enkrat še ne prizna. Vzpostavi se pa trgovinske zveze in se začne gospodarsko sodelovanje z Rusijo za dobo pol leta, da se ta sistem preizkusi. Rusija pa mora priznati zasebnolastniški princip. Vprašanje predvojnih dolgov naj se šele potem načne.

+ Zanimivo stališče Poljske. Poljski minister za zunanje zadeve Skirmunt je izjavil, da je pred genovsko konferenco potreben sporazum 1. z državami male entente, 2. z baltičkimi državami, in 3. s Francijo. Konferenca male entente se vrši v kratkem, konferenca baltičkih držav pa sredi marca in sicer v Varšavi. Skirmunt odločno izjavlja, da te konference ne bodo imele namena ustvariti kak protiruski blok. Poljska se protivi ideji Rusijo smatrati kot kolonijo.

+ Rusija je pripravljena, menijo »Narodni Listy«. Ruski diplomati se kažejo popolnoma prijazne in odjenljive, med tem pa se rdeča armada čezdaljebolj organizuje. Prav je, da je dr. Beneš dosegel, da se zapadne velesile na genovsko konferenco dobro pripravijo, sicer bi mogla sovjetska Rusija pripraviti Evropi zelo grdo presenečenje.

+ Rumunski listi opazujejo akcijo dr. Beneša nekoliko s skrbjo. Priznavajo, da dr. Beneš vodi politiko cele male entente. Ne vedo pa, kaj misli glede Besarabije. Menijo, da se vprašanje vspostavitve gospodarskih odnosov z Rusijo ne bo dalo rešiti, če se ne razčistijo popolnoma odnosi med Rusijo in Rumunijo.

+ Jugoslavija dobi posojilo baje od Francije po posredovanju Čehoslovaške. To je skoroda dokaz za to, da se med Francijo in Čehoslovaško pripravlja tesnejša politična zveza, tako da bi Italija bila od razvoja političnih dogodkov v srednji Evropi popolnoma izločena. To je uspeh fašistovske politike.

+ Demokratski listi proti sedanjim razmeram in za volitve. Demokratska lista »Privredni Glasnik« iz Skoplja in subotički »Narod« sta priobčila te dni uvodnik »Na nizbrdici«. Članek opisuje žalostne razmere v naši državi, ki se slabšajo od dne do dne. Vlada sama pa nima nobene moči in tudi ne volje, da bi kaj ukrenila za zboljšanje. Sedanje vlado bi po mnenju člankarja rešil samo vstop zemljoradnikov v vlado. Ker pa so ti vse prošnje in ponudbe za vstop v vlado odklonili, predlaga člankar, da naj se vrše čimprej nove volitve, dokler ne bo prepozno.

+ Hrvatsko vprašanje in srbski invalidi. »Ratni Invalidi«, glasilo udruženja invalidov SHS, prinaša v zadnji številki uvodnik »Mi in Hrvati«. V članku razpravlja o položaju, ki je nastal vsled memorandumu in pravi: »Mi srbski vojni invalidi, ki dobro vemo, da je svoboda hrvatskega dela našega naroda plod našega trpljenja in naše krvi, ne bomo nikdar dopustili, da pade tudi najmanjša senca nasilja na srbsko pleme... Mi predpostavljamo samo en način razmejitve med hrvatskimi in srbskimi interesi: popolno razcepitve v dve povsem samostojni in neodvisni državi! Članek, ki ga je podpisal suplent Kavalji končuje s pozivom, da ne sme pri tej razmejitvi ostati niti ena pravoslavna občina v območju Hrvatov.

+ Med carigradsko vlado in kemalisti se je glede na rešitev turškega vprašanja dosegel popoln sporazum. Tako je izjavil Jusuf Kemal beg šef angorske delegacije, ki je tozadevno konferiral s sultanom. Kemal beg potuje v Rim, Pariz in

London, kjer bo predložil načrt izpremembe sevrške pogodbe v imenu vsega turškega naroda.

+ Boljševiška agitacija baje narašča v vseh muslimanskih deželah, kakor poročajo francoski listi. Središče tega gibanja je sovjetska misija v Angori.

+ Hindusi in mohamedanci postopajo v Indiji popolnoma sporazumno, kakor poročajo revija katoliških misijonarjev v Belgiji. Zdi se, da mohamedanci sledijo v tem oziru direktivam iz Moskve, ki prihajajo v Indijo preko Perzije, Afganistana, Turkestana in iz muslimanskih republik, ki so v ruski federaciji. Menda je to eden iz glavnih vzrokov, da se Angliji tako mudi skleniti sporazum s sovjetsko Rusijo na eni in Egiptom ter Angoro na drugi strani.

+ Angleška delavska stranka (Labour Party) je pri nadomestnih volitvah v parlament za dva okraja zmagala v obeh z veliko večino. Stvar je velikega pomena za smer angleške politike tako glede na Rusijo kakor glede na Egipt in Indijo.

+ Židovska stranka v Jugoslaviji. Belgrajsko »Vreme« poroča, da nameravajo židje v Jugoslaviji ustanoviti lastno stranko. Predvsem bodo poskušali izvesti organizacijo stranke v Vojvodini. Židov je v Jugoslaviji okrog 150.000.

+ Tajnostna pogajanja med Rusijo in Francijo so se baje razvijala na sledeči podlagi: Rusija ima na podlagi § 116 verzajske pogodbe pravico terjati od Nemčije vojno odškodnino, ker se je v Verzaju brest-litovska pogodba med Rusijo in Nemčijo od strani zaveznikov razveljavila. Ker Nemčija te odškodnine dejansko ne bo mogla izplačati, naj bi Rusija svoje terjatve odstopila Franciji. Ta bi Nemčijo obvezala, da za račun Francije Rusiji dobavi potrebni obnovitveni material, kar bi se smatralo kot odplačevanje ruskih dolgov Franciji. Ta načrt pa je za enkrat padel v vodo, ker sta Radek in Skobelev, ki sta ta pogajanja vodila, prišla na dan z načrtom rusko-francosko-turške zveze proti Angliji. Sicer pa se ne ve, kaj je natančno na stvari, ker francoska vlada na eni strani sploh taji, da bi se bila vršila kakršnakoli pogajanja z Rusijo, na drugi pa se trdi, da se je sklenila vsaj neka pogodba z znano firmo Creuzot.

+ Skupščina v Vilni je s 96 glasovi od 102 sprejela predlog, da se Vilna priključi Poljski. Stvar ima priti še pred zvezo narodov.

Dnevne novice.

— Umrl je dne 23. t. m. gosp. Anton Abram, župnik v Košani, star 47 let, v dušnem pastirstvu od l. 1899. dalje. N. v m. p.!

— Nagrade katehetom za pouk verouka. Že od 1. januarja 1921 velja zakon, po katerem se morajo plačati katehetom ure verouka po 26 kron. A kaj se je do danes storilo v tem oziru? To vprašanje čisto resno stavimo vsem tistim, ki imajo to stvar v rokah! Ali Vas res ni prav nič sram vsled tega vnebovpijočega evropskega škandala, da še sedaj niste plačali, kar je po postavi določeno že več kot eno leto? Učitelstvu se plača za en mesec naprej — kar je samoposebi umljivo — a duhovniku se ne plača in ni jih sram, da so veroučiteljem dolžni za celo leto nazaj! Čemu pa je še uradništvo pri poverjeništvu za uk in bogočastje? Ko nam ne daste plače, kot jo imajo duhovniki v vseh kulturnih državah, nam vsaj teh kron, ki jih prislužimo v šoli, nikar ne zadržujte! Okrog šol. vodstev se pošiljajo odloki, po katerih naj se natančno zapiše vsaka dejan. ura verouka, pa ne zato, da ne bi morda plačali kako uro premalo, ampak da se gotovo ne pripeti v Jugoslaviji ta škandal, da bi plačali katehetu kako uro več, kot je učil! O ko bi bila v naši državi povsod glede denarja taka natančnost, kot je takrat, ko je treba duhovniku kaj plačati! Ali naj morda tudi katoliška duhovščina v Jugoslaviji sestavi kak memorandum, katerega naj pošlje potem na konferenco v Genovo? Ker koliko se je že prosilo — pa se navzle opetovanim prošnjam ni storilo č' vlade prav nič! Zato še enkrat vprašamo: Ali vas res ni sram tega škandala! Nas katehetov in duhovnikov sploh je v dno duše sram, da je v Jugoslaviji to mogoče, kar ni nikjer drugje mogoče! Ostre so naše besede, — zato prosimo oprostjenja — ali naša potrpežljivost gre proti koncu in samim sebi se čudimo, da vse to trpimo. — Eden v imenu vseh prizadetih.

— Seja delavske zbornice. Drugo zasedanje začasne delavske zbornice za Slovenijo v Ljubljani se bo vršilo v nedeljo, 26. februarja 1922 ob 14. uri v sejni dvorani mestnega magistrata ljubljanskega z nastopnim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika; 2. Čitanje in odobritev zapisnika I. skupščinske seje; 3. Poročilo o delovanju tajništva; 4. Volitev stanovanskega, statutičnega in pragmatičnega odseka; 5. Imenovanje stalnega tajnika; 6. Slučajnosti.

— Splošna organizacija vojnih invalidov, vdov in sirot — poverjeništvu za Ljubljano in okolico — bo delila, kot je bilo že minuli teden javljeno v časopisih

siromašnim svojim članom moko po znižani ceni in sicer prejmejo ti za sebe in one družinske člane, katerih vzdrževanje in preživljanje je odvisno od zaslužka invalida, oziroma vdove, po 3 in četrtil kg moke na osebo in to proti plačilu dveh dinarjev za 1 kg. Razdeljevanje se prične v soboto dne 25. t. m. in se vrši vsak dan od 15. do 19. ure v društvenih prostorih v Šentpeterski vojašnici. V dnevih, odštevši 25. t. m. do vključno 6. marca pride o na vrsto člani, stanujoči v občinah ljubljanskega okr. glavarstva, dočim se bo članom, bivajočim v ljubljanski občini delila moka izključno šele od 8. marca dalje. Zunanje člane opozarjamo, da bomo dosledno zahtevali od vsakega, da prinese s seboj uradno potrdilo (od županstva oziroma od župnega urada) o številu družinskih članov, da je siromašen, oziroma podpore potreben in člansko knjižico. Poleg tega se bo moral vsak invalid izkazati z invalidskim uverjenjem izdanim od zadnje nadpregledne komisije. Za ljubljanske člane pa bo poskrbelo potrdilo o njih siromašnosti, oziroma potrebi podpore v živilih društvo samo.

— Blagovica. Od 11. do 20. februarja se je pri nas obhajal sv. misijon. Udeležba je bila zelo obilna. — O sv. Petru dobimo nove bronaste zvonove. Akoravne je župnika majhna, se je nabralo že nad 200.000 K. Zvonove vsi težko pričakujemo. — Na pustno nedeljo priredijo Orli z izobraževalnim društvom Finžgarjevo igrro »Veriga«, h kateri vabimo vse domačine in sosede.

— Tečaj za pridelovanje in umno uporabo krme prirediteljska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu dne 4., 5. in 6. aprila. Pričetek dne 4. aprila ob 8. uri zjutraj. Poučujeta teoretično in praktično strokovna učitelja Fr. Malásek in inž. Ferd. Vončina in sicer o sledečem: setev, oskrbovanje in gnojenje detelj in krmekih mešanice na njivah, gnojenje in oskrbovanje travnikov, naprava novih in zboljšanja starih travnikov; — sestava živalskega telesa; redline snovi, njih poraba in nadomeščanje; konserviranje krme (sušenje, silaža itd.) proračunavanje, priprava in polkanje krme. Radi velike važnosti tega pouka se vabijo gospodarji, da se tečaja v obilnem številu udeležijo. Prijavit se je čimprej z dopisnico pri ravnatelstvu šole.

— Polzeveda. Ivan Močnik, ki je služil pri lovskem bataljonu št. 20, 1. stotnija je pogrešan od 21. decembra 1914. Njegova mati, ki je vdova, prosi vse, ki bi kaj vedeli o njenem sinu, da blagovolijo sporočiti uradništvu »Slovenec«.

— Tatvina v Kamniku. Usnarju Avguštinu Terpinu v Kamniku je bil ukraden ovaj podplav vreden 5440 kron.

— Velik vlom v Zapužah. Dne 22. februarja, ko je obiskala Josipina Kožuh iz Zapuž svojega bolnega moža v bolnišnici, je vlomil v njeno hišo neznan moški, kateri je odnesel večjo množino obleke in perila zaznamovanega s črkama P. S. Ukradeno blago je bilo vredno 21.200 kron.

— Cerkvena tatvina. V noči od torka na sredo se je izvršila v mariborski stolnici drzna tatvina. Nekdo je ukradel iz oltarja monštranco, in sicer se je pustil v torek zapreti v cerkev, zjutraj, ko je cerkvenik odprl vrata, pa je odšel in odnesel seboj monštranco, ki je iz medenine, samo slunulac je zlata in vredna več tisoč kron. Tatu dosedaj še niso izsledili.

— Prepet. V Hočevarjevi gostilni v Valburgi sta se sprla Janez Tršan in Josip Pternel. Ker sta se pričela prepirati med seboj, ju je gostilničar spodil iz gostilne. Zunaj je pa Tršan Pternela oklal po dlani in po vratu. Tršan je bil za to obsojen na dva meseca težke ječe.

— Obsojena vlomilca. Janez Habe z Vojskega je 24. decembra 1921 vlomil v Logatcu v Keržiškovo trafiko in ukradel večjo množino denarja; okradel je tudi Apolonijo Mihečevco. Deželno sodišče je obsojilo Habeta na 6 mesecev težke ječe, njegovega tovariša Jožefa Ostermana pa na en teden strogega zapor.

— Nesreči. Ko je šel Peter Polanc iz Spodnje Senice po železniški progi blizu Medvoda, ga je vrgla lokomotiva ob tla. Težko poškodovanega Polanca so prepeljali v bolnišnico. — Rudar Srečko Koprivšek si je v premogokopu Kisovec težko poškodoval desno oko.

— Berač in tat, kateri se 100 orožnikov ne boji. Blaž Hribar je berač, ki tudi krađe in je bil zaradi tatvine že dvakrat kaznovan. Dne 27. januarja letos je ukradel Mariji Gams v Kamniku 300 kron vredno uro. Gamsova je tatvino precej zapazila in obvestila orožnike, orožnik Frančišek Skok je prijel Hribarja in našel pri njem ukradeno uro, valed česar ga je aretiral. Hribar se je na to razjezil in začel orožnika posovati: »Če pride tudi 100 takih žandarjev, kakor si Ti, ne grem nikamor; prej sem bil soldat, kakor Ti!« Hribar, ki je bil že 16krat predkaznovan, je bil zdaj obsojen na 2 meseca težke ječe.

— Novi izum v telegrafiji. Te dni je kazal profesor nemške visoke tehniške šole v Brnu, Srnka, svoj izum, ki je z njim omogočena na isti progi sočasno vzajemna korespondenca. Namesto istosmernega toka, ki se sedaj v telegrafiji rabi, se brzojavlja z izmenjajočim tokom z razno frekvenco. Poizkusi so se obnesli vkljub temu, da aparati niso bili dobri.

— Edison. Dne 11. t. m. je obhajal slavni Američan Tomaž Edison petinasedemdesetletnico svojega rojstva. Njegovi starši, skromni štacunarji, so živeli v Port Huronu. Njegov oče je bil Holandec. Njegov prvi in najboljši učitelj pa je bila njegova mati, bivša učiteljica. Svojo kariero je pričel ko raznašalec novin in smotk. Zaslužene novce je skrbno hranil ter si iz prihrankov kupil tiskarsko orodje. Začel je izdajati za potujoče ljudi poseben list. Kacar je kaj ugnel in se je pečal s kemijo in se je naučil telegrafirati. Dobil je službo v brzojavnem uradu v Memfis. Leta 1870. je postal inženier in je ustanovil lastno delavnico, kjer je bilo zaposlenih 300 delavcev. Danes pa je lastnik velikega laboratorija v Mento-Parku z več tisoč delavci. Njegovo premoženje cenijo na več milijonov dolarjev. Edison je danes ponos Američanov.

— Zaradi psa ubil lastnega otroka. V Tremošni pri Plazu je hotela sedemletna hčerka lastnika tamošnje opekarne Vavla Cecha vzeti z ognjišča lonec vrečke kropla, pri tem pa je nehotično polila pri ognjišču ležečega psa ter ga je malo poparila. Ta malenkostna nesreča je očeta tako razžalila, da je pograbil železno grebilo ter ž njo tako dolgo udrihal po lastni hčerki, da se je revica zgrudila in zadila. Pogled na okrvav-

ljeno truplo slabotne deklice je bil grozen. Zverinski čin surovega očeta je vzbudil v ljudstvu veličansko ogorčenje in le malo je manjkalo, da se niso sosedje dejanski znesli nad zverjo v človeški podobi. Orožnik je odpeljal brezsrčnega očeta v roke pravice na pizensko okrajno sodišče.

— Žive pokopano dete. V Vrdniku v Vojvodini je žena nekega delavca dala svojemu bolnemu dveletnemu otroku piti čaj, v katerem je ukuhala veliko moka. Dete se je tega tako napilo, da so mislili, da je umrlo. Poslali so po zdravnika, ki pa je poslal samo nekega slugo iz bolnišnice. Ta je konstatiral smrt in dete je bilo pokopano. Še isti dan je grobar slišal iz groba jokanje. Šel je po orožnike, ki so odredili, da se grob odkoplje. V rakvi so našli mrtvo dete, ki si je v smrtnem boju izgrizlo vse prste.

— Praško časopisje. V Pragi izhaja skupaj 770 časopisov, od teh je 673 čeških, 83 nemških, 4 ruski, 3 francoski, 3 mažarski, 3 esperantski in 1 angleški.

— Sindikalna organizacija uradništva na Češkem. Na Češkem se je pričelo zadnje čase med uradništvom živalno agitirati zato, da bi vse uradniške organizacije (virele skupno sindikalno organizacijo v svrhu lažjega nastopanja za interese državnih uradnikov.

— Kovani denar na Češkem. Češka država je izdala zadnje dni kovani drobiž po 20 in po 50 vinarjev. Za sedaj je izdala tega drobiža skupaj za 17 milijonov češkoslovaških kron in pričela z zamenjavo starega avstrijskega drobiža. Kakor poročajo listi, je največji del vsega avstrijskega drobiža na Češkem, ker so ga vsled dobrega stanja valute v veliki meri tihotapili v češko državo.

— Mažarska agitacija na Slovaškem se v zadnjem času zelo širi in se sumi, da dobivajo mažarski agitatorji denarne podpore iz Budimpešte. V zadnjem času je pričelo izhajati pet novih mažarskih listov na Slovaškem.

— Proti draginji nastopajo v Zagrebu precej energično. Vskogar, ki izrablja sedanji položaj in podražuje življenske potrebščine, policija takoj aretirala in ga izroči sodišču. Predvčeršnjim so bili zopet aretirani trije mesarji in izročeni sodišču.

Pokrajinski namestnik o pobljanju draginje.

Pokrajinski namestnik za Slovenijo g. Hribar je izdal sledeči razglas v imenu pokrajinske uprave:

Z veliko skrbjo opažam, kako naraščajo od dne do dne cene najpotrebnejšim živilom in drugim življen. potrebščinam. Opažam, kako zlorablja nekateri trgovci — ne oziraje se prav nič na neugodne prehranjevalne in oskrbovalne razmere, od katerih trpi vse prebivalstvo razen nekaterih oseb, ki so vsled vojne ali drugih srečnih naključij obogatele — sedanje visoko stanje tujih valut za to, da tudi blago, ki so ga nabavili iz inozemstva ob času nižje valute, zaračunavajo po njenem današnjem stanju, odnosno da jemljejo visoko vrednost inozemskih valut celo za dobrodošel povod, da podražujejo tuzemske pridelke in izdelke. Mnogi trgovci se okoriščajo nadalje s tem, da pri označevanju cen v dinarjih zvišujejo dosedanje kronske cene, prav občutno jih zaokroževajo navzgor na dinarske enote.

Zaradi tega opozarjam vse trgovske kroge in prodajalce življenskih potrebščin na zakon o pobljanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne spekulacije z dne 30. decembra 1921, objavljen pod št. 6 v »Uradnem listu« 5 z dne 18. januarja t. l. Opozarjam posebno na točko 3. člena 2., po kateri je prepovedano nakopičevanje življenskih potrebščin po skladiščih; nadalje na prvi odstavek člena 6. glede označevanja cen, na prvi odstavek člena 7., po katerem mora imeti vsak prodajalec na prodaj vse življenske potrebščine, ki jih je nabavil za prodajo; na prvi odstavek člena 9., ki prepoveduje večkratno preprodajo, nečisto spekulacijo, dogovarjanje med producenti ali posredovalci, da bi se cena blagu zvišala, in prekupčevanje na trgih in semnjih.

Podrejena oblastva imajo nalog, strogo nadzirati izvrševanje določil navedenega zakona in skrbeti, da se krivci dovedejo najstrožjemu kaznovanju po kazenskih določilih členov 6. do 16. navedenega zakona.

Gospodarstvo.

BORZA.

Curih, 23. febr. Berlin 241, Newyork 520, London 22.53, Pariz 46.70, Milan 25.70, Praga 9.15, Budimpešta 0.72, Zagreb 1.57, Varšava 0.14, Dunaj 0.10, avstrijske krone 0.09.

Berlin, 23. febr. Dunaj 4.43, Budimpešta 31.36, Milan 1082.90, Praga 379.60, Pariz 1963, London 945.05, Newyork 214.78, Curih 4215.75.

Praga, 23. febr. Dunaj 0.83, Berlin 27.225, Rim 309, Budimpešta 7.85, Pariz 550.50, London 261, Newyork 59.50, Curih 1207.50, avstr. krone 0.83, italijanske lire 800.

Dunaj, 23. febr. Zagreb 1918—1922, Belgrad 7670—7690, Berlin 2897—2903, Budimpešta 873.50 do 876.50, London 27.190—27.210, Milan 30.890 do 30.910, Newyork 6160.50, Pariz 56.180—56.220, Praga 10.372—10.378, Sofija 4170—4180, Curih 120.975—121.025. Valute: Dolari 6093—6102, bolgarski levi 3770—3980, angleški funti 26.790 do 26.810, francoski franki 55.480—55.520, italijanske lire 30.240—30.260, dinarji 7585—7695, rumunski leji 4695—4705, švicarski franki 118.975—119.025, češkoslovaške krone 10.272—10.278, mažarske krone 893.50—896.50.

Zagreb, 23. febr. Devize: Dunaj 5.085—5.15, Berlin (izplačilo) 149.50—153, Budimpešta 45.50 do 47, Bukarešta 240, Italija (izplačilo) 1600—1620, London (izplačilo) 1415—1420, (ček) 1402.50—1410, Newyork (ček) 315—316.50, Pariz (izplačilo) 2900 do 2930, Praga (izplačilo) 577—682, Svica (izplačilo) 6250—6325. Valute: Ameriški dolarji 309 do 314, avstr. krone 5.20—5.40, carski rublji 25—28, napoleonidori 1150—1185, nemške marke 150—155, rumunski leji 238.

Belgrad, 23. febr. Valute: Rumunski leji 61.10, nemške marke 38, bolgarski levi 52.00, avstrijske krone 1.45. Devize: London 350, Pariz 720.30, Newyork 78.95, Zeneva 1546, Praga 143.80, Berlin 37, Dunaj 1.26, Bukarešta 62, Budimpešta 11.70.

g. Kovinska industrija na Poljskem. Veliko vpraševanje po strojih vseh vrst, katerih potrebo Nemčija ne more v zadostni meri kriti je po-

vzročilo, da so na Poljskem nastala mnoga nova podjetja, starejše strojne tovarne so pa svoj obrat znatno povečale. Tako se je razvila strojna tovarna H. Cegielski d. d. v Poznaniu v največje podjetje te vrste na Poljskem. Medtem ko je prej izdelovala ponajveč poljedelske stroje, izdeluje sedaj poleg najraznovrstnejših strojev tudi lokomotive, kotle in železniške vagonce. Svoj kapital je zvišalo podjetje od 125 na 260 milijonov poljskih mark.

g Tekstilne tovarne v Lodzu. Tekstilne tovarne v Lodzu, ki so že več mesecev delale samo po 4 dni na teden, so pričele 30. januarja 1922 zopet s polnim obratovanjem, ker so dobile velika naročila iz Rusije in Rumunije. Rusija je plačevala 80 odst. v zlatu in 20 odst. v menicami. Sedaj je bilo v seji tekstilnega koncerna v Lodzu sklenjeno, da se sme prodajati v sovjetsko Rusijo samo proti gotovini.

g Varšavske banke. Pri konferenci varšavskih bančnih ravnateljev, ki se je vršila v navzočnosti poljskega finančnega ministra dne 25. jan. je bilo sklenjeno, ustanoviti posebno organizacijo, da bi se zamoglo inozemske dolgeve poljske veleindustrije (v tujih valutah) poplačati v obrokih in tako zbrati, da ne bi veliko povpraševanje po tujih valutah slabo vplivalo na kurz polj. marke.

g Poljsko-ruska trgovska pogodba. Svet sovjetskih komisarjev je notificiral poljski vladi sklep, da se v Varšavi dokonča poljsko-ruska trgovska pogodba.

g Dviganje češkoslovaške valute in mažarska vlada. Mažarski finančni minister Hegedüs je sklenil svoje dni s češkoslovaško vlado pogodbo, po kateri ima Mažarska dajati češki republiki žito, češka republika pa Mažarski premož. Po dogovoru je morala Češka precej plačati žito, Mažarski pa je bilo dovoljeno, da plača pozneje. Ker je češkoslovaška valuta zadnji čas tako poskočila, je izgubila mažarska vlada z navedeno transakcijo približno poldrugo milijardo mažarskih kron.

o Novi premožgovniki v Podkarpatski Ruski. Slov. Vychod: poroča: Te dni je odkril učitelj M. Megyesy v občini Lupča v mar-maroški okolici bogate premožgove plasti. Kakovost premožga je izborna, namreč samo črni premož s 6000 kalorijami. Plasti so prostrane in debele. Na ravno tem mestu so zasledili premožgove žile že pred dvajsetimi leti, a tedanja mažarska vlada je prepovedala vsako nadaljnje raziskovanje. Vrše se pogajanja z bankami za finančno pomoč.

g V Švici nam ponujajo posojilo. Belgajska »Politika« poroča, da je finančno ministrstvo prejelo ponudbo od skupine švicarskih bank za posojilo. Ponudba je splošnega značaja. O podrobnostih bi bilo treba šele razgovarjati.

g Industrija umetne svile v Zedinjenih državah. Industrija za izdelovanje umetne svile, ki je bila v Zedinjenih državah vpeljana šele leta 1911, se je do danes zelo razvila. Leta 1920, se je izdelalo že 9 milijonov lbs umetne svile napram 320 lbs leta 1912. Umetno svilo podelajo po največ doma; tako je bilo izvoženih samo negovic iz umetne svile 12 milijonov parov. (Leta 1918, samo 6 milijonov.) Umetno svilo podelujejo tudi v zvezi z volno in bombaževino v manufakturno blago, tepihe itd. Inozemski izdelovalci umetne svile se z ameriški producenti raje dobrohotno domenijo, kakor da bi poskusili konkurirati na ameriškem trgu.

g Situacija čeških eksportnih pivovar. Časopis »Kvas« piše, da se je zaradi padca nemške marke na četrtino češko-slovaške krone skrnil izvoz češkega piva na Nemško ravno tako kakor pred letom dni v Avstrijo. Danes ni misliti, da bi mogel kdo plačati hektoliter češkega piva, ki se je do zadnjega časa prodajalo hektoliter po 300 češkoslovaških kron, štirikrat toliko, namreč 1200 mark, dočim stane na Nemškem hektoliter domačega piva iste kakovosti 250 mark. In zaradi tega se je stvar tako zasukala, da se na Češko nemško pivo uvaža. Tako je dobilo slavno češko pivo nevarnega tekmeča v nemškem pivu in to vse zaradi tako visoko stoječe češke valute.

g Dogovor med sovjetsko Ukrajino ter Češkoslovaško. Poljski listi potrjujejo poročila čeških časnikov o prihodu prvosebnika sovjetske ukrajinske republike, Rakovskega, na Češko in zagotavljajo, da je potovanje Rakovskega v zvezi z načrtom, skleniti trgovske pogodbe med Češko-slovaško in Ukrajino.

g Položaj čeških opekarn. 1. 1921. »Stavivo« poroča, da se je lanske leto posrečilo izboljšati produkcijo v opekarski obrti. Ovi re je povzročilo, ker ni bilo živahnega povpraševanja po zidni in etrešni opeki. V Pragi se je dvignila produkcija za 40 % proti predlanskemu letu, poraba pa je ostala ista, ko prejšnje leto. Stanovanjska kriza se ne more odpraviti, ker premalo zi-

dajo zasebniki, kateri imajo dovolj denarnih sredstev.

g Posvetovanja češkoslovaških obrtnikov z avstrijskimi industrijalci. Praški listi poročajo, da so češkoslovaški tekstilni industrijalci povabili zastopnike avstrijskih industrijskih podjetij za izdelovanje sukna in narejenih obelk na razpravo v Brnu, da bi se domenili glede terjatev avstrijskih dolžnikov, ki se cenijo na četrtino milijarde češkoslovaških kron. Terjatve morajo biti plačane po računu v češkoslovaški valuti, češkoslovaški upniki pa se hočejo pogajati z avstrijskimi dolžniki.

g Fuzija dveh največjih svetovnih petrolejnih koncernov. Londonski listi poročajo, da se tam vrše pogajanja že nekaj dni med zastopniki Shell Royal Dutch in Standard Oil Comp., kojih smoter je fuzija obeh teh največjih petrolejnih koncernov.

Ljubljanske novice.

lj Umrl je včeraj oče g. docenta in prof. na učiteljsko dr. Jos. Demšarja, 83letni g. Anton Demšar, bivši krojaški mojster v Škofji Loki. Na odru leži danes v pritličju župnišča Sv. Peter v Ljubljani, jutri pa bodo truplo blagega pokojnika prepeljali k pogrebu v Škofjo Loko. Bog bodi plačnik možu, ki je dal narodu izredno dobre otroke. N. v m. p.

lj Vincencijeva konferenca ima danes t. j. 24. t. m. svojo redno sejo ob polsedmi uri zvečer v navadnih prostorih. Seja obilnatna.

lj Rokodelski dom. V nedeljo dne 26. t. m. ob pol 8. uri se ponovita igri »Volkašin« in »Čevljar baron«. Petje na kmečki svatbi (skladba E. Adamičeva) spremlja orkester. V »Čevljarju baronu« je vpletenih več kupletov, katere pojeta g. V. Rudolf in gđ. Sušnikova. Vstopnice se dobivajo v soboto in nedeljo v Rokodelskem domu.

lj Šentjakobska prosveta. Prihodnje predavanje bo v nedeljo dne 5. marca ob šestih zvečer; po predavanju bo redni občni zbor prosvetnega društva.

lj Prosveta Krakovo-Trnovo. Danes zvečer v običajnih prostorih važen sestanek. Predava g. profesor Mlakar o jako zanimivem predmetu. Polnoštevilo! — Predsednik.

lj Res dober vzgojitelj! V zavodu za slepce caruje učitelj Jos. Kobal, ki je tam dodeljen kot šolski vodja. On čita šolski mladini časopis. Med drugimi je v sredo prečital tudi članek v »Jutru«, kjer se namigava, da naj gredo redovnice in duhovni sneg kidat. Na ta način jemlje našim največjim revežem globoki čut do vere, v kateri najdejo naši slepci največjo in edino uteho. — Ali nima višji šol. svet boljše pedagogije za vodstvo šole naših slepcev?

lj Mezno gibanje pekarskih pomočnikov v Ljubljani. Dne 17. in 22. februarja se je vršilo pri oddelku za socialno politiko pokrajinske uprave pogajanje pekarskih mojstrov in pomočnikov glede reguliranja delavskih mezd. Pogajanje ni dovedlo do pozitivnega rezultata, ker so vztrajali zastopniki pekarskih pomočnikov na svojem nepopustljivem stališču. Zastopniki pekarskih mojstrov so se sklicevali na sklep združnega odbora, da se ne dovoli nikakoli zvišanje mezd, ker so do sedanje zadosti velike. Pri pogajanju dne 1. decembra 1921 so se določile sporazumno sledeče plače: Temeljna plača v I. kategoriji ostane 250 kron tedensko in v drugi kategoriji 200 kron tedensko; draginskih doklade se zvišajo za 40 % in sicer v I. kategoriji od 290 kron na 406 kron, v II. kategoriji od 280 kron na 392 kron tedensko; izrednim pomočnikom se je določila dnevna plača v I. kategoriji na 110 kron in v II. kategoriji na 90 kron dnevno; hrana in stanovanje pri mojstru se računava od 35 do 40 kron dnevno; vsak delavec dobi dnevno 1 kg belega kruha. Zahtevi pekarskih pomočnikov po 35 % zvišanju sedanjih draginskih doklad pekarski mojstri niso pri volji ugoditi. Zastopniki pekarskih pomočnikov so na to izjavili, da razglase stališče pekarskih mojstrov na shodu, ki naj končno veljavno odloči glede stavljenih zahtev in glede eventualne stavke; zadnji sklep naj bi se sporodil zadruzi pekov do 9. ure zvečer. Zadruga pekov se je odločila, da ugoditi zahtevi pekarskih pomočnikov, toda ne v celotnem obsegu, ampak le delno, in sicer s 15 % zvišanjem draginskih doklad. Pekovski pomočniki so dosej mirni in je upati, da ne pride do stavke. —

Oddelk za socialno politiko pokrajinske uprave v Ljubljani, delavski osek.

lj Umrl so v Ljubljani: Drago Dovč, krojev sin, 2 leti. — Matija Marinko, zasebnik, 63 let. — Sarlota Šilinger, mehanikova hči, 1 mesec. — Gašper Vindišer, delavec, 45 let. — Roza Justinek, učenka, 11 let. — Martin Piller, zasebnik, 88 let. — Ana Jeršin, tob. tov. delavka v p., 64 let. — Janez Papler, zasebnik-hiralec, 68 let. — Ana Verbič, rejenska, 2 meseca. — Marija Trnovec, zavarovalna vdova, 55 let. — Josip Razgon, rejensec, 2 meseca. — Marijana Novak, zasebnica, 50 let.

lj Krojaška zadruga v Ljubljani naznanja, da se bodo vršile pomožniške preizkušnje za modistinje dne 7. marca t. l. Prešnje za pripustitev k preizkušnjam je vložiti najkasneje do 1. marca t. l. pri načelniku zadruge g. Iv. Kersnič, Resljeva cesta št. 1, 2. nadstropje.

lj Čevljarška zadruga v Ljubljani in okolice naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 5. marca preizkušnja za pomočnike. Prijave se sprejemajo do 2. marca pri Karlu Kordeliču, Rimska cesta št. 5. Na poznejše prijave se ne bo oziralo.

lj Zaradi veriženja je bil aretiran Urh Jug. I. 8 strehe padel je 16letni kleparski vajenec Dominik Čotič. Metel je sneg s strehe v Gradišču št. 2, toda zdrsnil je in je padel 16 m globoko. Fant se ni čisto nič poškodoval in se je vrnil precej nazaj na streho kidat sneg.

Dr. Oblak obsojen.

Pred okrajnim sodiščem v Ljubljani je bila dne 23. t. m. zaključena razprava v zadevi zasebne obtožbe odvetnika dr. Marka Natlačenca proti odvetniku dr. I. C. Oblaku radi žaljenja časti. Odvetnik dr. I. C. Oblak je bil obsojen radi častikraja na 1000 K denarne globe odnosno v slučaju neizterljivosti na dva dni zapora in povračilo stroškov kazenskega postopanja. Predmet zasebne obtožbe je bila dr. Oblakova obdolžitev, češ da je dr. Natlačen napeljeval svojega klijenta Ivana Možina, ko je imel biti zaslišan kot priča, h krivemu pričevanju. To obdolžitev je dr. Oblak izrekel dne 1. aprila 1921 v javni razpravi pred sodiščem. Dr. Natlačen razumljivo tako težkega očitka ni mogel mirno prenesti, zato je naznanil ta slučaj odvetniški zbornici in vložil proti obrekovalcu zasebno obtožbo. Po zaslišanih pričah višjem sodnem svetniku Potratu, gđ. Slavici Markičevi, Gregorju Ditingrju, Ivanu Možini in po pričevanju zasebnega obtožitelja dr. Natlačenca se je pri razpravi pred okrajnim sodiščem ugotovilo, da za tako sumničenje dr. Oblak ni imel prav nobenega povoda. Dr. Oblak se je zagovarjal s tem, da je obdolžitev izrekel le v zastopstvu svoje stranke in da mu je njegov klijent Ditingger naročil, naj to iznese pred sodiščem. Ditingger zaslišan pred sodiščem kot priča je pa potrdil, da ta dr. Oblakov zagovor ni resničen in da on njemu ni nikoli zatrjeval o dr. Natlačenju kaj takega. — Okrajni sodnik dr. Gradnik je v razlogih sodbe naglašal, da odvetniška imuniteta ne gre tako daleč, da bi smel odvetnik svojega stanovskega tovariša osebno napadati in da tudi v odvetniškem redu, na katerega se je skliceval zagovornik dr. Oblaka dr. Tekavčič, ni najti za to nikake opore, ampak da nasprotno ravno odvetniški red nalaga odvetniku dolžnost, da navaja v zastopstvu svoje stranke le to, kar mu stranka v resnici naroči oziroma zaupa, ne pa da navaja izmišljena dejstva, s katerimi brez povoda žali svojega stanovskega tovariša.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Petek, 24. februarja: Prekrasne Sabinke. Ab. B. Sobota, 25. februarja: Dramska predstava v opernem gledališču. Dramsko gledališče zaprto. Nedelja, 26. februarja: popoldne ob 3. uri: Komedia zmešnjav. Izven. — Zvečer ob 8. uri: Hamlet. Izven.

Ponedeljek, 27. februarja: Svet. Abon. C. Torek, 28. februarja: zaprto.

OPERA.

Petek, 24. februarja: zaprto. Sobota, 25. februarja: Zlatni mešan. Slavnostna predstava. Izven. Proslava 300 letnice Molière-ovega rojstva. Nedelja, 26. februarja: Butterfly. Izven. Ponedeljek, 27. februarja: zaprto. Torek, 28. februarja: popoldne ob 3. uri: Prodana nevesta. Izven.

Prosveta.

pr Proslava 300 letnice Molière-ovega rojstva. Narodno gledališče v Ljubljani proslavi v soboto, dne 25. februarja 1922 ob 8 uri zvečer v opernem gledališču 300 letnico Molière-ovega rojstva. Vpizori se njegov »Zlatni mešan« (Le Bourgeois Gentilhomme) v prevodu in prireditvi Friderika Juvantiča. Vpizoritev bo zlasti zanimiva zaradi originalne glasbe: uverturo, pevske in baletne točke je zložil za veliki orkester L. M. Škerjanc. Proslave se udeležijo poleg drugih dostojanstvenikov konzul francoske republike iz Zagreba kot oficijelni zastopnik svoje vlade. Predstava je slavnostna. Vstopnice so na razpolago pri dnevnih blagajni v opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure ter pol ure pred predstavo.

pr Občinstvo že danes opozarjamo na koncert, ki ga priredi gospa Pavla Lovšetova, operna in koncertna pevka v ponedeljek, dne 6. marca v Unionovi dvorani pod okriljem Glasbene Matice (iz cikla menih jubilejnih koncertov ob 50 letnici) z najznamenitejšim sporedom.

pr Najdeni rokopisi slavnega ruskega pisatelja Dostojevskega. Iz Moskve poročajo, da so tam našli mnogo neznanih rokopisov Dostojevskega, ki so jih izročili posebni komisiji. v pregled.

Orlovski vestnik.

Orlovski izlet v Brnu 1922. Za letošnji veliki orlovski izlet v Brnu se delajo velike priprave. Na telovadišču se že prav pridno dela in je postavljenih že več velikih tribun. Kakor poročajo listi, so prišle pripravilnemu odboru že mnoge prijave. Med drugimi se izleta udeležijo tudi orlovske čete iz Podkarpatske Rusije. Številen obeta biti obisk iz Amerike. Ameriški katoliški Sokoli in gostje bodo dopotovali s posebno ladjo in bodo postavili lastno tekmovalno vrsto.

Turistika in sport.

Smučarska tekma za prvenstvo Jugoslavije v Planici pri Ratečah (poleg Kranjske gore) se bo vršila v nedeljo, dne 26. t. m. ob vsakem vremenu! Upamo, da se vreme izboljša, ker se barometer lepo dviga (od 23. na 24. t. m. za 7 mm) sicer pa opozarjamo občinstvo, da ni soditi vremena v visokih Ratečah in Planici po vremenu v Ljubljani! Občinstvo, opazovalce, izletnike vabimo, da se odpeljejo iz Ljubljane s sobotnim večernim vlakom v Kranjsko goro, kjer prenoče. Nakazila za stanovanje bo oddajalo »Letoviško društvo«, Kranjska gora v hotelu »Slavec«. Pripravljenih je nad 50 sob po hotelih in gostilnah. Lahko pa se udeležijo izletniki te zimsko-sportne prireditve tudi, ako se pripeljejo z jutranjim vlakom iz Ljubljane in izstopijo na postaji »Planica« (prihodnja postaja nad Kranjsko goro), odtod je le še 20 minut peša na cilj (markirano, vodniki). — Za smučarje, odbor tekme in reditelje, fotografe, kinooperatorje t. dr. so preskrbljena prenočišča v Ratečah. Pričetek tekme koj po dohodu dopoldanskega gorenj, vlaka na žel. postajo Planica.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 308 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Baromet. diferenca v C	Nabo, vetrov	Padavina v mm
22./2. 21 h	734.4	4	0.5	obl.	—
23./2. 7 h	737.5	4.5	0.6	megla	—
23./2. 14 h	740.2	7	0.7	d. jas. sever	—

Kaj je Elsalfluid - to se zna! Lekarnar Feller - Stubica!

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 3 Din.)

BATERIJE ZA ZEPNE SVETILKE:

A. Stadler, Sv. Petra cesta št. 23.

FOTOGRAFSKI ATELJE:

Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

KLEPARJI:

Korn T., Poljanska cesta št. 8.

Remšgar & Smerkol, Florijanska ul. 13.

KNJIGARNE:

Jugoslovanska knjigarna, Pred školijo.

MEHANICNA DELAVNICA za pis. stroje:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.

PISALNI STOROJI IN POTREBSCINE:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

SOBNO SLIKARSTVO:

Zuran Martin, Mestni trg št. 12.

Korespondentinjo in strojepisko zmožno slovenske in nemške stenografije, sprejme pod ugodnimi pogoji

TEXTILIA d. d., Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Gospodična se želi učiti strojepisja v zvezi s trgovsko korespondenco. — Cenj. ponudbe na upravo Slovenca pod »Potreba 632«.

Kupim posestvo v bližini kaškega trga ali mesta na Dolenjskem ali Stajerskem, kjer bi mogel izvrševati kako malo obrt, najbolje mali MLIN. — Ponudbe na naslov: KAREL FERCHEL, Trst, via Navali 43.

SPEDICIJSKA PODJETJA:

»Oriente« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.

Ranzinger R., Cesta na juž. železnico 7-9.

TELOV. POTREBSCINE IN KLOBUKI:

Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Erjavec & Turk pri »Zlati lopatic«, Valvarjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta št. 21.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA:

Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10. (Ceno in točno.)

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV:

Cihlač Josip, Dunajska cesta št. 67.

ZALOGA POHISTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Službo praktikantinja na kakšnem večjem posestvu išče deklica, stara 25 let, ki je dovršila enoletni tečaj na gospodinjski šoli ter je popolnoma vešča slovenskega in nemškega jezika v pisavi in besedi. — Ponudbe se naj pošljejo na upravništvo »Slovenec« pod št. 634.

LOVSKA PSICA

ptičarka, resaste dlake, sive barve s temnorjavimi lisami po životu, rjava v glavo, se je pred 8 dnevi zgubila. Ime ji je »Rika«. Kdor jo je prijel, naj javi na FRANC PETERCA, Ljubljana, Dunajska cesta 41. — Nagrada 400 K.

Zahvala.

Vsem, ki so spremili našo predobro in nepozabno mater, gospo

Marjeto Okoren

na njeni zadnji poti, se najtopleje zahvalujemo.

Grosuplje, 22. februarja 1922.

ZALUJOČA RODBINA

OKOREN.

Dne 26. februarja t. l. se vrši

javna

prostovoljna dražba

vrta in stavbišča v izmeri 1480 m²

zraven kolodvora v Spodnji Šiški

in Zakotnikove parne žage. Dražba se vrši v Spod. Šiški v gostilni

pri Kolencu, Kavškova ul. št. 130.

Izključna cena 80.000 K. Začetek ob 3. uri popoldne.

Natančnejše dražbene pogoje se poizve pri g. Mate Hafnerju, notarju v Ljubljani.

637

Železna peč, najboljši sistem LUTZ, izborna kurilka v 2-50 metra visokosti, primerna za visoko sobo, salon ali dvorano, je na prodaj. Naslov pove upravništvo »Slovenec« pod št. 635.

Koruzo in oves

oddaja po najnižjih cenah tvrdka

Paternost & Remic,

LJUBLJANA, Slomškova ulica 11.

Telefon 589. 636 Telefon 589.

Razpis.

Predsedništvo Narodne skupščine išče

zborničnega stenografa

Prednost imajo prosilci z akademično izobrazbo. Plača po sposobnosti.

Prošnje z dokazili izvršenih študij in sposobnosti naj se pošljejo do 25. marca 1922 stenografskemu birou Narodne skupščine v Beogradu.

PREDSEDNIŠTVO NARODNE SKUPŠČINE,

Beograd, dne 16. februarja 1922.

Originalni belgijski težki žrebci za odgoj

dospe te dni in ostanejo na prodaj pri

E. Vajda, Čakovec

Medjimurje - Jugoslavija.

Državljani: Vajda Čakovec - Telefon 59.